

Klassikalise balleti õpetamise ja õppimise pahupool

MIKS LAPSED, KES LÄHEVAD BALLETIKOOLI ÕPPIMA SILMADE SÄRADES, LAHKUVAD SEALT SAGELI MUSERDATUTENA? KAS BALLETI ÕPPIMINE PEABKI OLEMA RÄNK JA PIINARIKAS TÖÖ VÕI SAAKS LASTELE SEDA ELUKUTSET ÕPETADA KA KUIDAGI TEISITI?

ÜLLE TOMING
tantsukunsti lektor, MA (kultuuriajalugu)
Tallinna ülikooli kunstide instituudi
koreograafiaosakond

ÕPETAJATE LEHT 21.06.13

» VÕIB OLETADA, ET SÄRASILMAD KUSTUVAD, SEST LAPSED OMAVAD LOOTUST OLLA BALLETIKOLA TUHKATRIINUD JA PRINTSID, AGA ÕPPETÖÖ KÄIGUS SELGUB, ET NEIST TULEVAD RÜHMATANTSIJAD VÕI EI TULE SEDAGI.

» ÕPETAJAD PEAVAD ENDALE ARU ANDMA, ET NOORTE INIMESTE PSÜHHOFÜÜSILINE TERVIS ON SUURESTI NENDE KÄTES. TANTSU ÕPETAMISES JA ÕPPIMISES LÄHEB AASTAID, ENNE KUI ÕPILANE TÄPSELT ARU SAAB, SUUDAB JA OMANDAB.

Hoolimata sellest, et klassikalise balletiga tegeldakse Eestis ammu (1918. aastal avati E. Litvinova balletistuudio, 1946. aastal Tallinna koreograafilise kooli), ei ole keegi uurinud, mida halba on balletikoolide õpilastel ning sealt eripõhjustel lahkuma pidanud öelda.

Tulevased balletiartistid õpivad eriala üheksa aastat ja seda juba lapseast saati (vanusepiirid u 10–19 eluaastat). Klassikaline ballett ei ole lastepärane ja loovust arendav ning on füüsiliselt

väga raske. Samas ei ole Eesti balletikoolide õppekavades õppeaineid, mis annaksid õpilastele teadmisi oma kehast ja selle funktsioneerimisest, tantsupsühholoogiast, tantsumeditatsioonist, anatoomiast, kinesioloogiast. Seetõttu peavad erialaõpetaja teadmised olema ulatuslikud, sest mainitud teadmisteta ei ole tantsu võimalik õpetada tõhusalt, ohutult ja valutult. Ei ole uuritud, kas Eesti õpetajatel need teadmised on.

FÜÜSILISTE EELDUSTE TÄHTSUS

Seoses balletile sobilike kehaliste eeldustega on liikvel anekdootlik lugu, kuidas lapsevanem, kelle laps balletikooli sisse ei saanud, küsinud direktorilt, mis ta lapsel siis viga oli. Vastuseks kõlas: tal ei olnud viga midagi. Lihtsalt sissesaanud olid eriliselt pikajalgsed, „lahtised“ – „en dehors“, „ülepaindes“ jne. Samas on sissesaanud kaht võimalik öelda ka

on, kui täpselt, nõudlikult ja samas delikaatselt ning õpilasekeskselt õpetaja seda teeb. Suurepärase tulemuseni jõuabki ainult siis, kui õpilane on aru saanud ja vajaliku iseenese keha peal avastanud. Kümneaastasele ei ole see kerge. Olen kindel, et klassikalise balleti õppimise meetod peab juba algklassides (praktilise õppega samal ajal) sisaldama võimalust omandada teadmisi oma kehast, tema liikumisvõimalustest, lihaskondadest jne. Tööprotsess ja klassikalise balleti omandamine oleks õpilase jaoks nii arusaadavam, tõhusam ja ohutum.

Balletikooli õpilane omandab tavaliselt vaikides. Rahvasuugi ütleb, et laps räägib, kui kana pissib... Õpilased tõepoolest ei küsi mingil põhjusel üle/järele, vaid järgivad õpetust, vaadates (kuidas õpetaja ette näitab) ja kuulates (mida ta räägib). Mul on selline kogemus seoses enesetäiendamise-stažeerimisega klassikalises balletis ja karakteritantsu õpetamisega samas

